

Byla noc, zima, tma. Já jsem byl již půl hodiny na cestě. Sám, drobným mrholením promoklými ulicemi, jsem směřoval domů. K počasí do kterého by psa ven nevyhnal, se přidala jednotvárně šedém mlha znečištěná kouřem z okolních domů, kde lidé pěkně v teple nadávali na ten nečas. Byl jsem provlhlý a zmrzlý. Všechny důvody k mrzutosti se na mě valily jako horský masiv. Přesto mi v srdci zněla jarní píseň a mé nohy mě nesly lehce, jako bych se procházel májovým parkem s milou společností. Proč? Měl jsem za sebou úžasný den. Dobrá práce, dobrý přítel a dlouhé modlitby. Jak bych nezpíval! ... Co mohu darovat více než přátelství? K čemu vést, ne-li k Bohu?

ZÁKLADNÍ ROZVRH

- **Boj o první místo**

Základní škola je velmi konkurenční prostředí. Každý se snaží získat své místo v životě a každý k tomu má své metody. Získat a udržet jej, znamená boj. V tomto boji však není vítězů, pouze poražených.

- **Přátelství**

Neporazitelný člověk nesmí věřit nikomu, než sám sobě, nesmí mu na ničem záležet, jinak je zranitelný. Kdo by však vydržel sám? Jak je možné udělat se zranitelným a přesto přežít? Je přátelství pocit, nebo rozhodnutí?

- **Konflikt a odpuštění**

Není možné být přítelem, kamarádem, synem, dcerou, žákem... a přitom se vyhnout konfliktům. Je velmi snadné milovat lidi, pokud zrovna nejsou žádní nablízku.

- **Peklo samoty**

Člověk má v sobě dutinu ve tvaru Boha. (Pascal) A usilovně se jí snaží zaplnit čímkoli co je po ruce, vše však svým tvarem nutně selhává a v kritickou chvíli člověk zůstává sám. Co způsobilo tento katastrofální stav lidstva. Proč kluci trpí strachem ze selhání, holky ze samoty a oba se trápí pocitem nedostatečnosti.

- **Spásný nápad**

Tento hrozivý stav samoty a odloučenosti od života není změnitelný zvnitřku. Zásah nutně musel přijít zvenčí – a také přišel. Sám Bůh přišel se spásným plánem, stál jej to nejcennější co měl, on však je Láska a „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.“ Cesta ze samoty je otevřena. Přijmeš ji?

- **Dokonalý Otec**

Jak je možné navázat a udržet vztah s neviditelným? Znovunarození do Boží rodiny a Boží pohled na své děti.

PRŮVODNÍ VERŠ

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.

Jan 15,13

BOJ O PRVNÍ MÍSTO

Když připravujeme program a klademe před děti konkrétní hodnoty, je třeba se zamyslet nad prostředím ze kterého vycházejí a od čeho hodnoty odvozují. Při rozhodování se, jakým pravidlům se podřídí, berou v úvahu důsledky – odměnu a trest. U dorostenců to již není většinou trest od autorit, ale odměnou a trestem se jim stává uznání nebo zavržení kamarádů.

Můj bratr je ve své třídě považován za odborníka na zvířata. Nedávno spolužákům vysvětlil, že králem všech zvířat i u nás je lev. Oni si totiž mysleli, že lev je králem jenom v pralese a u nás kraluje jelen. Podobně jsem nedokázal kluky přesvědčit že mp čtyřka se nepoznává podle dotykového displeje, ale podle toho že přehrává video mpeg4. Proti mému tvrzení totiž stál třídní odborník na elektroniku.

Podobně se ve třídě nachází odborník na to co je správné a co je špatné. Můžou o tom diskutovat, můžou s tím nesouhlasit (v lepším případě), ale to je tak všechno co s tím můžou dělat. Předkládáme-li jiné hodnoty, stojí proti nám neprůstředná bariéra jeho autority. Nemůžou si dovolit vyčnívat, protože jinak ztrácí kredit a jejich strach je činí ovladatelnými. Nemohou si však dovolit dát jej najevo, protože jinak opět ztrácí své místo. Musí být dokonalí, nikdy neselhat, vždy správně reagovat v intencích jim vytyčené role.

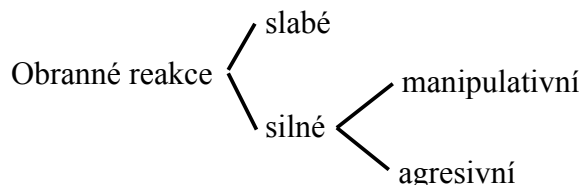
Ti na vrcholu, podle jejich mínění, strach nemají, jsou vítězové. Boj o postavení však nezná vítězů, pouze poražených.

OBSAH ZVĚSTI

a) V boji o první místo není nikdo vítěz

Izajáš 57:21; Žalmy 127:2; Galatským 5:15

Každý se přes celý den neustále setkává s tisíci situacemi a je nucen na ně reagovat. Lidé jsou různí a proto různě reagují. Na vstupu do života se dítě snaží jednat přímo, naplno žít tak jaké je. Záhy však utrhne první rány a zjistí, že na světě zuří bitva o pozici. Zklamání, zranění, potupení... pálí a proto si řekne: dost! A začne se bránit.

Nyní už jsme všichni v zajetí obranných reakcí. Někdo je „slabý“ a reaguje pláčem nebo únikem. Jiný je „silný“ a vstoupí do boje. Pak má na vybranou – agresi nebo manipulaci. Ať už si však zvolí cokoli a bude za to jakkoli odměněn, jeho motivací zůstává strach. Strach z neúspěchu, ponížení, samoty, selhání, odsouzení...

b) Nemůže být mnoho pravd

Jan 14:6; Jan 17:17

Nikdo si není jist sám sebou, neboť nikdo nejedná sám za sebe, nýbrž tak, jak by mohl co nejvíce získat. Co lidi vede do bojů? (Jakubův 4:1) Touha po čemsi co nemají!

Lidé v hodnocení jednoho člověka říkají různé věci, ale v jednom se vždy shodují, je špatný a přinejmenším nedostatečný. *Nemá* na vítězství, *nestojí* za pozornost. Každý den je člověk o tomto utvrzován mnoha slovy i činy bližních. Nakonec uvěří tolika často protichůdným věcem, že kdyby je vynesl *na světlo*, ukázala by se jejich nesmyslnost – vždyť si protiřečí!

c) Hodnota člověka závisí na Božím mínění

Jan 3,16; Genesis 1:24; Jeremjáš 31:3

Jestliže chce člověk znát pravdu o sobě. Jestliže se toho odváží. Musí hledat někoho kdo je ve svých tvrzeních stálý a zároveň jej zná. (Žalmy 139:1-18; Genesis 2:7)

A co on odpoví? V Božích očích jsi vzácný, viděl tě už před stvořením světa a vložil tě na zem proto, že si je jist, že své poslání dokážeš naplnit. Je nezlomně odhodlán stát při tobě a bojovat za tebe. (Jan 15,13) O on svůj život za tebe položil!

d) Skutečný boj

Efezským 6:12; Zjevení Janovo 12:3-11

Boj o první místo není pravou skutečností. Je to pouze finta. Zástěrka pro pravý boj. Na zemi se totiž odehrává mnohem větší boj. Satan bojuje proti Bohu a nás použil jako rukojmí. Za nejistotou, které způsobuje náš strach stojí ON.

→ Co s tím?

Co má člověk udělat? Náhle je uprostřed boje, je vážně, smrtelně zraněn. Všechno co podniká má jediný cíl – vyhnout se novým zraněním. Kde vzít sílu?

Na počátku člověk měl sílu, Bůh ho bezpochyby vybavil k úkolu který mu dal (Genesis 1:28). Nyní se člověk pro svou sílu, jistotu, hodnotu, pro naplnění své prázdnoty, vyléčení zranění musí vrátit k původnímu zdroji, k Bohu (Jakubův 1:5b).

STRUČNÝ SOUHRN

Satanovi se podařil ďábelský kousek. Odvedl pozornost od skutečného boje (Satan vs. Bůh) a místo toho nasměřoval lidi proti sobě. Každý je zasažený jeho jedovatým šípem a uvnitř trpí strachem ze selhání, z nedostatečnosti, z bolesti. Místo aby se obrátil proti Satanu, bojoval s ním, obrací se proti lidem a zasazuje jim rány (pomluvy, výsměch, pohrdání odsouzení). Příčinou těchto ran, které jsme utržili, není naše selhání, tyto útoky nejsou pravda. Je to lež. Skutečný boj se odehrává jinde a my jsme jeho hlavní hrdinové. Náš nepřítel není člověk.

Dříve než jsme si všimli pravého boje, už jsme byli připraveni o svou sílu, také jednáme ze strachu. Jediný způsob jak ji získat zpět je přijít k tomu kdo nám ji na počátku dal – k Bohu.

ILUSTRACE

Stephen Ambrose: Citizen Soldiers

7. červen 1944: Brigádní generál Norman „Holand’an“ Cota, asistent velitele 29. divize, narazil na skupinu pěchoty, kterou drželo v šachu pár Němců zabarikádovaných v jednom statku. Cota se dotázal kapitána, který skupině velel, proč nepodnikli žádné kroky k obsazení budovy. „Uvnitř jsou Němci, pane, a střílejí na nás,“ odpověděl kapitán. „Dobrá, kapitáne. Víte co?“ řekl Cota a odepnul si od bundy dva granáty. „Vy a vaši muži na ně začnete střílet. Vezmu si oddíl mužů a vy s vašimi lidmi budete dávat dobrý pozor. Ukážu vám, jak obsadit dům, když v něm jsou Němci.“ Cota vedl svůj oddíl kolem plotu tak, aby se dostal co nejbliže k domu. Najednou spustil válečný pokřik a pádil kupředu se svým oddílem v patách a všichni řvali jako divoši. Naházeli do oken granáty a Cota s dalším mužem zatím vykopli dveře, hodili dovnitř dalších pár granátů, počkali, až vybuchnou, a pak vrazili dovnitř. Němci, kteří to přežili, se vyřítili ze zadních dveří a běželi o život. Cota se vrátil ke kapitánovi. „Viděl jste, jak se dobývá dům,“ řekl, ještě popadaje dech. „Rozumíte tomu? Víte teď, jak se to dělá?“ „Ano, pane.“

Také jsme uprostřed války a jsme překvapeni: „Pane střílejí na nás.“ Také potřebujeme někoho kdo nám ukáže co s tím: „Rozumíte tomu? Víte teď, jak se to dělá?“

PŘÁTELSTVÍ

Už Platón říkal že člověk je „homo politicus“. Děti se velmi záhy učí vyjednávat, obchodovat, podplácet, zkoušet různé triky – „co funguje?“ Velmi rychle se učí pravidla této hry. To co říkají dospělí je pěkné a každý člověk chce být dobrý (=dělat dobro, i když dělají zlo, tak proto, že v rámci určité skupiny je dobrem – udělal jsi to dobře), ale realita je horší, člověk bojuje sám se sebou i s okolím. Pýcha a sobectví.

Když jsme začínali před třemi lety s klubem Maják pro děti ze sídliště, hned od prvního dne tam chodil Honza M. Byl to jeden z šesti Honzů kteří chodili pravidelně. Brzy se ke mně velmi hlásil a několikrát jsem s ním a několika dalšími kluky zůstal i po skončení klubu. Jednou, to klub fungoval tři měsíce, jsme opět zůstali a postupně kluci odcházeli až jsme zbyli sami dva. Povídali jsme si a on najednou mezi řečí řekl: „Víš, že jsi můj nejlepší kamarád..?“

Ve dvanácti letech už dobře znají pravidla. Nikomu nevěř – nikdo ti nevěří. Nebud' upřímný – nikdo se ti nesvěří bez postranních úmyslů. Nehas co tě nepálí – nikdo se tě nezastane. Spoléhej sám na sebe. Chraň především sebe...

Mají mnoho kamarádů a snaží se v jejich společnosti uspět, udržet si je. Ale nemají žádné přátele, protože sami nedokáží být přáteli, neboť tím příliš riskují. Jak bych jinak po třech měsících mohl být nejlepší kamarád někomu kdo jich má mnoho a je ve své třídě oblíbený?

OBSAH ZVĚSTI

a) Pýcha a sobectví

Žalmy 10:3; Přísloví 21:4; Filipským 2:3-5

(Genesis 3:5-6) Už v ráji člověk uvěřil, že mu Bůh něco odpírání. Člověka ovládla pýcha. Jak bych *já* mohl získat něco navíc. Tento pocit je vlastní celému lidstvu. Každý je nejcitlivější sám na sebe. Už malé děti brečí – *já* mám hlad, *já* mám strach, *já* tě potřebuji.

Jaké mají dorostenci většinou vztahy? Počítají co získají. Proč bych měl dávat, když on nedává?

b) Jediný způsob jak mít přátele, je být přítelem

Přísloví 17:17

Dorostenci jsou z psychologického hlediska v období vztahů. Od nich odvozují svou hodnotu a touží po opravdovosti. Zároveň se však děsí neúspěchu. Nejsou proto schopni vystoupit ze své role, porušit pravidla, stát se zranitelnými.

Pravidlo – jak chcete aby lidé jednali s vámi, tak jedněte i vy s nimi (Lukáš 6:31), není jen zlatým pravidlem mravnosti, nýbrž znovu se projevuje, že za prostým Ježíšovým příkazem se skrývá také obecné pravidlo (srov. Žalmy 62:12a). Člověk nemá moc nad druhými, ale svým jednáním razí cestu a otvírá dveře kterými vstupují druzí. Chcete-li mít přátele – buďte přáteli. V okamžiku kdy tak bude jednat, se člověk vzdává snahy ovládat druhé (ve svůj prospěch), ale místo toho ukazuje novou cestu, vede, je.

Když se Mojžíš ptal na Boží jméno, dostal odpověď: Jsem který jsem (= také: budu který budu). „Jsem“ vstupuje do života člověka. Podobně když člověk touží po přátelství, musí „být“. Jsem přítelem – je správná odpověď na touhu po přátelství.

c) Projev přátelství

- Věnuj čas a trpělivost – žádné přátelství nevznikne náhle, ale rodí se postupně. Je třeba o něho pečovat. Pravost přátelství prověří teprve problémy, pokud člověk vytrvá, upevňuje jej. Čas strávený společně je jako malta, která spojuje.
- Věř mu – přátelství bez důvěry není přátelství. => I kdyby vše svědčilo proti, budu svému příteli věřit, protože on *je můj přítel*. Prostě proto, že jím je.
- Nepočítej ztráty a zisky – přátelství je vztah, ne ekonomie, nedívej se co jsi daroval, nepočítej co získáš, ale buď přítelem a děkuj za to co jsi dostal.
- Řekni mu to – přijde-li ve vašem přátelství krize, a ona přijde, pak nemůžeš očekávat, že bude vidět pouhé náznaky (dají se snadno popřít), řekneš-li přátelská slova po kterých nebude následovat žádná žádost (prosba), bude to pro něho kotva které se může zachytit.
- Mysli na něho s láskou – čím srdce přetéká, to ústa mluví. Budeš-li často myslet na dobré pro svého přítele (zvláště v modlitbách), až přijde příležitost, sám snadněji uvidíš co je třeba.
- Odpouštěj – nikdo kdo nám není tak blízký nedokáže tolik zranit. Odpouštět v přátelství znamená zapomenout a nepřipomínat své rány i kdyby on to dělal.
- Modli se – nic nesblíží dva lidi více než společenství s Bohem. Modlete se spolu a také se modli za něho.

➔ Jak to dokázat?

Jan 15:13 je vysoko postavená laťka. Když se nad tím zamyslím nenapadá mě nic úžasnějšího, žádný hrdinštější čin, naplňuje mě to nadšením a vzrušením, něco tak úžasného! Rád bych to také dokázal. A mít takového přítele, který by byl ochotný položit za mě svůj život...

To udělal Bůh. On na to má a proto *on jediný může pomoci*. On ví co znamená přátelství i všechny bolesti s tím spojené, vždyť je přítelem každého člověka.

STRUČNÝ SOUHRN

Člověk nebyl stvořen tak aby mohl být sám. Sami vidíme, že samota nakládá na člověka nesnesitelnou tíhu. Přesto už od samého narození vlivem dědičného hříchu – lidské volby – směřujeme svým sobectvím k samotě. Přátelství je poklad nevyčísitelné hodnoty, je velmi složité jej získat, roste pomalu a je těžké jej udržet. Přátelství dělá lidi zranitelné vystavuje je prudké bolesti když přítel selže, ale je to cesta k pravému životu. Člověk tím že *je*, stojí vedle přítele ve všem, se stává člověkem, a přestává být zvířetem. Je to zvláštní a cenný dar který dal Bůh člověku, že může navazovat přátelství – je to jeho úkol.

Bůh je jediný kompetentní k pomoci v úskalích přátelství, neboť jej naplnil až do krajnosti ve vztahu k člověku. Lidé mohou pomoci pouze tím, když jako ukazatel u cesty směřují k Bohu.

KONFLIKT A ODPUŠTĚNÍ

V dobách kdy lidé žili v kmenových společenstvích měl život pevný řád. Společnost měla jasná pravidla a každý měl své místo přesně určené. I soukromý život byl veřejný a člověk už od narození věděl kam patří a jaký je jeho úkol. Když pak vznikl konflikt, byl zřejmý a řešitelný (i když třeba válkou).

Se vznikem Řeckých polis (městských států), se společenství radikálně proměnilo. Lidé začali žít a nést zodpovědnost každý sám za sebe. Soužití už nebylo stanovené jasnými pravidly a stejně tak i místo jednotlivce. Záhy se objevila potřeba určit jasná, formální pravidla, protože tradiční hodnoty již nefungovaly. Tak vzniká etika. Tak vznikl nový druh konfliktů. Už zde nebyla jedna strana za kterou stála pravidla a druhá, která je narušila. Konflikt nyní vznikl ve chvíli kdy se střetly různé řády, pravidla, a žádné z nich nemělo lepší důvod být prosazené, než druhé.

Tento fenomén nezakrášlil, naopak se prohloubil. Zvláště pak nyní kdy člověk upouští od snah vše vědecky, objektivně, vyložit, zařadit, pojmenovat. Silný důraz na individualitu vede nejen k tříštění pravidel, ale také pravdy. Dlouhé období před novodobou historií lidí trápila otázka: Co je pravda? Objektivní pravda. Když vznikaly spory, byly to spory o pravdu. Nyní často slyšíme: Toto je moje pravda. Jako by pravd mohlo být více!

V psychologii se nyní tvrdí, že komunikace (nejde-li o prosté sdělení) je vyjednávání. Úspěšná je tehdy, dojde-li ke kompromisu, který obě strany uznají. Cílem není pravda, spravedlnost, vztah, ale *prosadit se a přežít*.

OBSAH ZVĚSTI

a) O toleranci

Římanům 12:9-10; Lukáš 6:31; Lukáš 6:37

Láska nechť je bez přetvářky. Ošklivte si zlo, lněte k dobrému. Toto je pohled Bible. Jak spolu tyto dvě věty následující po sobě v jednom verši souvisí? A jak je spojit s Lukáš 6:37? V Ježíšovi se dokonale pojí. Nikdo nenávidí hřích více než on. Nikdo nemiluje hříšníka více než on. Podle filosofického slovníku W. Bruggera je právě toto význam slova tolerance.

Tolerance, tak, jak je v současné společnosti praktikována, je nanejvýš zavrženíhodná. Bližního totiž toleruje (tedy trpí, či lhostejně míjí), namísto aby jej milovala. Jeho skutky také toleruje (tedy přehlíží) namísto aby je rozsuzovala a následně si ošklivila, nebo k nim lnula. Po takovémto ochlazení se nelze divit, že vztahy troskotají.

b) Člověk se dívá na to co má před očima

1 Samuelova 16:7b;

Hospodin však hledí na srdce. Zkusme se zamyslet nad tím, kolikrát se vám samým stalo, že vaši řeč, chování, či dopis si někdo vyložil špatně. Domnívám se, že mnohokrát. Přesto při posuzování druhých stále předpokládáme, že jejich chování, řeč, dopis... interpretujeme správně. Jakým právem?

Kolikrát se vám samotným stalo, že vás Bůh vedl cestou, která byla pro druhé nepochopitelná a nepřijatelná? Přičítali vašemu nejupřímnějšímu rozhodnutí

Maximální vztah – Duchovní program

postranní úmysly? Co nás pak vede k domněnce, že toto není případ onoho bratra a tamté sestry? Kolikrát jsme toužili po větší míře důvěry od svých bližních. Uvědomme si, jak nás samotné Bůh vede a co vše si dokázal použít. Jakou míru důvěry Bůh člověku věnuje, když vykonání jeho poslání nechává na něm a nezajišťuje náhradní plán.

c) Prosadit se a přežít?

1 Samuelova 13:14; 1 Samuelova 18:7; Marek 12:29-34

Ano, někdy je třeba vstoupit do konfliktu a někdy i do války. Vždyť král David pobil desetitisíce a přesto byl muž podle Božího srdce. Nelze tvrdit, že to byl jeden z jeho hříchů, vždyť válečníci bývají v Bibli oslavováni. Jde ale o příčinu. Jde-li každý za svým cílem a „svou pravdou“, pak se z rozhovorů stává konflikt a vyjednávání. Je skutečně cílem člověka prosadit se a přežít? (Filipským 3:8-14)

d) Odpuštění

Efezským 4:32; Matouš 18:21-22; Přísloví 19:11

Ježíš říká: ne sedmkrát, ale sedmdesát sedmkrát. To mám přehlížet křivdy a hříchy namířené proti mně? Mám dělat jako by nic, když mě někdo tupí, nebo hřeší proti mně? Mám mlčet? Nedávám tím najevo, že *může* pokračovat? Máme odpouštět jako Bůh v Kristu odpustil nám (Efezským 4:32). Jak se Boží odpuštění projevuje?

- Odpuštění znamená uznat: Ano, bylo to vážné, křivda, hřích, čin proti mně, byl těžký a zranil mě. Bůh odpuštěním hřích nebagatelizuje, naopak odhaluje jeho vážnost.
- (Matouš 18:33) Odpouštím proto, že i mně bylo odpuštěno a to mnohem více. Odpouštím pro odpuštění, ne pro zisk, či lítost druhého. Odpuštění je dárek pro toho komu odpouštím.
- Odpuštění znamená rozhodnutí nepřipomenout nikdy tento čin (slovo...). Ani kdyby to mohlo ve sporu přinést triumf, ani kdyby ten druhý mi připomínal mé prohřešky a selhání, já to nevyslovím.
- Zamezit opakování neznamena neodpuštění. Můžeme se bránit, ale ne v hněvu.

➔ Co je cílem?

Bůh je láska. Stvořil člověka proto, aby jej mohl milovat a aby on miloval jej. Účelem celého vesmíru je vztah. (Marek 12:29-34) Konflikty jsou v důsledku lidské hříšnosti nevyhnutelné, ale Římanům 12:18.

STRUČNÝ SOUHRN

Otázka zní: Co je to nejdůležitější? Na čem záleží? Když člověk považuje sám sebe za měřítko dobra a pravdy, nemůže nikdy dosáhnout kvalitního vztahu. Každý člověk je jiný a má-li každý svou pravdu a žije-li každý sám za sebe, pak vztah není nic jiného než obchod založený na vzájemné výhodnosti, který skončí, jakmile se naskytne příležitost získat lepší. Proti něčemu takovému se naše srdce bouří – a právem, vždyť bylo stvořeno pro vztah. Pro lásku která si neklade podmínky. Milovat člověka protože *je*. Odpouštět pro odpuštění. Toto dokázal Bůh když za nás zemřel když jsme ještě byli hříšní (Římanům 5:8) a Jan 15,13!

PEKLO SAMOTY

Nevím, jestli jste někdy byli na diskotéce či podobné „zábavě“ a zkusili se posadit trochu stranou a modlit se. Nebo se ve večerních hodinách projít po Stodolní ulici s modlitbou v srdci a dívat se přitom na procházející lidi. Podívat se jim do očí! Ne? Pak to doporučuji. Velmi to změní pohled na ně. Člověk si připadá jako v nějakém hrozivém snu. Pohled do očí lidí většinou překvapí a rychle uhýbají a přesto lze snadno zahlédnout prázdno a za ním neprostupnou bariéru, za kterou se snad onen člověk skrývá.

Chování na veřejnosti je hra. Má svá pravidla, své vítěze i poražené. Velký problém je v tom, že hranice toho co je veřejnost se posunuje. Zakrátko je veřejnost i přátelé, rodina a nakonec je člověk sám sobě „veřejností“ před kterou se skrývá. A tak skrytý před svým „ty“ zůstává sám. Nic nepronikne na ten poslední ostrůvek srdce, kde se skrývá Já.

Není to pouze jev moderní doby, je tu dlouho a čím vyšší je společnost, tím je výraznější. Kde jsou kořeny tohoto? Vidím, že ano, kořeny jsou na počátku. Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi, země byla pustá a prázdná, ale ne opuštěná (Genesis 1:2b). Za šest dní Bůh stvořil vše. Ale ještě nebyl konec dne, chyběl ten hlavní, obraz samého Boha. Král, zodpovědný strážce, ten kdo bude podmaňovat, pečovat a pojmenovávat (Genesis 1:28; 2:15 a 19). Ani on nemá být sám (Genesis 2:18), ještě zbývá vytvořit *ezer kenegdo* (zachránkyni života, která je stejně podstaty, ezer je jinak používáno pouze pro Boží záchranný zásah v nejvyšší nouzi). Ještě není nikdo sám.

Zlom přichází po pádu. Zachránkyně života přivádí smrt (Genesis 3:6). Zodpovědný strážce pasivně přihlíží (on „byl s ní“ Genesis 3:6b) a pak volí smrt („a on též jedl“). Po této volbě přichází každý o tu nejzásadnější potřebu a jistotu ve svém životě. Oba ztrácí schopnost dostat svému poslání. *A Bůh to učinil aby jej hledali a našli život.*

OBSAH ZVĚSTI

a) Samota je důsledkem hříchu

Genesis 4:5-7; Římanům 3:23; Izajáš 59:2

(Izajáš 59:12-16a) Mám pocit jakoby celá padesátá devátá kapitola Izajáše byla psána nám. Člověk (jako lidstvo i jako jedinec) selhal ve svém poslání, neplní účel ke kterému byl stvořen a toto ho odděluje od Boha. Proč? Protože tak byl vytvořen. Bůh člověka vytvořil proto aby s ním navázal vztah. Člověk se rozhodl mu nedůvěřovat. Volil hřích. Ovšem, jako auto, které bylo vytvořeno tak, aby jezdilo na benzín, nepojede na vodu, stejně i člověk, vytvořený ke vztahu, nemůže jinak fungovat. Má v sobě dutinu ve tvaru Boha (Pascal). Nic jiného do lidského srdce (nitra) nepasuje. Opustí-li člověk Boha, v jeho srdci nutně zůstává nevyléčitelná samota a ta přináší bolest.

b) Hřích je odpadnutí od Boha

Izajáš 59:12-13; Římanům 3:10-12; 1 Janův 5:17a

Co je to hřích? Podvod, lež, dělání něčeho špatného, ubližování druhým, porušení zákona, pravidel, neposlušnost? Ano, ale není to úplné. Hřích je nepravost, tedy něco ne-pravého, falešného, neupřímného. V řečtině slovo $\alpha\mu\alpha\rho\tau\iota\alpha$ (hamartia), které znamená hřích je převzato z lukostřelby. Minul-li lukostřelec střed terče, pak tento čin byl označen jako $\alpha\mu\alpha\rho\tau\iota\alpha$. Do nového zákona byl převzat zcela oprávněně. Hřích je faleš – minutí cíle. Cílem je vztah. (Matouš 22:36-40)

BEZ BOHA NA SVĚTĚ

Celá země se zachvěla a vzápětí tají dech plna napětí z očekávaného života. Klíčí droboučká křehká květinka. Déšť zalévá nový klíček a sama zem otvírá své srdce, aby jej přijala a s láskou opečovávala, než bude natolik dospělý, aby jí to oplatil. Květinka roste, maminciny paprsky si hrají v jejích lístečích a otcovy kapky napájejí drobné kořinky. Za tichých večerů pomaloučku a nenápadně vzniká krásné poupátko, rodí se dívka.

Opět se země chvěje, a tají dech samým vzrušením. Zpod povrchu se na světlo boží dere další klíček. Bojuje o každý krok a každou hroudu hlíny, povzbuzován samotnou zemí aby jí rozevřel a dobyl své místo v jejím srdci. Malý stromek se pilně cvičí v síle svých větví a opírá svou zlatavou korunku o matčin kmen. V každém vítězství nachází posilu, vzniká bojovník, rodí se chlapec.

Na své cestě do hlubin země i k výšinám oblohy, každý svým způsobem usiluje zapustit kořeny. Hledá tradice, hodnoty, jistoty a naděje. Skládá střípky z mozaiky životů svých předků. Avšak nachází jen nejistotu, písek, kamení či naplavené bahno a v tom se nedá růst ani kvést. Zklamane rostlinky uvádají a ztrácejí svůj vrozený lesk.

Zmatené neúspěchem a zraněné hanbou se rostlinky snaží vzlétnout, okusit svobodu ptáků letících přes horský štít a nebo orla v oblacích. Svě oči upírají ke kapičkám naděje ukrytým za svobodou. Avšak květiny nejsou ptáci a stromy orlové, bez vláhy vadnou a křídla je nenesou do povětří.

Znovu zklamané, tentokrát sami sebou, a stále opuštěné rostliny, nyní již muži a ženy, svírají své větve, uzavírají kořeny, skrývají květy, nebo svou sílu. V bolesti z nenaplněné touhy, bez místa k zakotvení, tiše pláče nad svým údělem a usilovně pracují na svém ohrazení před světem, který je zradil. Jejich hnací silou je vyhnout se starosti, bolesti, zodpovědnosti, předkům.

Pokud ovšem nepřipustí bolest a zklamání, nemohou začít budovat domov, nemohou vykvést ani bojovat. V uzavřeném kruhu z generace na generaci dědí se strach z naděje, strach z originálu, strach sám ze sebe

c) Kluci a holky vnímají skutečnost samoty rozdílně

Kluk byl stvořen v divočině mimo Eden (Genesis 2:7-8; 3:23b) a jeho zvláštním úkolem (který dostal jen on a ne oba společně) bylo obdělávat, střežit (Genesis 2:15) a pojmenovat (pojmenovat v hebrejském pojetí znamená vnitřně poznat, prozkoumat, zařadit a pak teprve nazvat) (Genesis 2:19b). Společně měl také podmanit, panovat a užívat (Genesis 1:28-29). Jeho prokletí spočívá v trápení z neúspěchu své práce, nezvládnutí úkolu obdělávat a pojmenovávat a z nedostatku síly k střežení (Genesis 3:17). Jako důsledek samoty tedy vnímá selhání své práce.

Holka byla vytvořena v Edenu jako ezer kenegdo (Genesis 2:18 a 22) z významu tohoto slovního spojení (viz. úvod) vyplývá, že jejím úkolem je střežit život, na rozdíl od kluka který střeží stvoření, ona nemění dějiny, ale vztahy, obdělává srdce. Je ale stejné podstaty a tak má stejné poslání v (Genesis 1:28-29). Eva znamená nositelka života (Genesis 3:20). Její prokletí spočívá v trápení a bolestech v souvislosti s lidmi a selhání vztahů a ve vztazích (Genesis 3:16). Jako důsledek samoty tedy vnímá selhání vztahů.

→ Řešením je návrat k Bohu

Izajáš 1:18-20

Je-li příčinou samoty odpadnutí od Boha a nemožnost jeho nahrazení čímkoli jiným, pak nemůže být řešením nic jiného, než návrat k Bohu.

SPÁSNÝ NÁPAD

Zjevení Janovo je velmi obtížná kniha, netroufám si na její výklad, ale při přečtení dvanácté kapitoly vystupují na povrch některé zjevné věci. (Zjevení 12:1-18) Jedná se zde o děj vánočního příběhu. Kde je však poklidný chlév? Kde podřimující pastýři? Roztomilé Jezulátko v jesličkách? Tady zuří bitva. Bůh připravil něco ohromujícího, chystá spásu lidí. Zem poklidně dríme a Marie, služebnice Páně, snad ani netuší jakou úlohu přijala. Mezitím se v duchovním světě děje velké znamení – žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou dvanácti hvězd kolem hlavy čeká syna, který má železnou berlu pást všechny národy.

Drak však nečeká na svou zkázu a je připravený nově narozeného pohltit. Bůh nenechává nic náhodě. Dítě přenese ke svému trůnu a ženě připraví útočiště. I sama zem se postaví na pomoc té ženě. A drak který smetl ocasem třetinu hvězd zuří. Strhne se obrovská bitva. Michael bojuje s drakem. Drak i jeho andělé se brání. Vše se točí ve víru boje. Ale přijde rozhodující okamžik. Oni zvítězí. Jak je to možné? Co je jejich trumf? Zbraň? Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu! Slavný triumf byl dobojován. Drak svržen. Nyní však plný zlosti rozpoutal celosvětovou válku, protože ví, jak málo času mu zbývá.

Zatímco u nás plyne poklidně čas, v duchovním světě, za hranicemi času i hmoty, se odehrála bitva, jejíž výsledek je pro nás nesmírně důležitý. Narození bylo drama. Smrt triumf. Zmrtvýchvstání pečeť vítězství.

OBSAH ZVĚSTI

a) **Bůh Láska**

1 Janův 4:8

Bůh existuje ve třech osobách. Dá se to ilustrovat jako list. Některé stromy mají listy které lze rozdělit na další tři. Položí-li někdo před nás takovýto list, složený ze tří, jediná správná odpověď na otázku kolik listů před námi leží, bude jeden. Přesto se dá rozdělit do tří jednotlivých listů, které spolu nesplývají, nýbrž jsou oddělené, to co je spojuje do jednoho, je řapík. To co způsobuje, že Bůh je jeden, přestože ve třech osobách je láska.

1 Janův 4:10a; Jeremjáš 31:3

Bůh nás stvořil ve své lásce a pro svou lásku. Tím, že jsme si zvolili samotu a hřích, jsme se zřekli jeho lásky. On se nás však nevzdal, nezavrhl nás, ale Matouš 18:14.

b) **Proč nám hrozí smrt**

Římanům 6:23a; Římanům 5:12; Římanům 3:10-12

Smrt je totiž mzdou hříchu. Smrt je to, co ti hřích dá za to, že jsi se mu dal k dispozici. (Zjevení 12:9) Satan to věděl a protože rozpoutal válku proti lidem, tak se je pokusil nalákat do hříchu hned, jakmile vstoupili do světa. Jeho past byla úspěšná, zaklapla. Nyní jsou všichni lidé v síti hříchu. Všichni zhřešili. Nikdo není svatý, není ani jeden. Naprosto jsme se minuli svým cílem, namísto k životu a lásce směřujeme ke smrti a samotě. Je to naprostý krach lidstva.

c) Co na to Boží láska

1 Janův 4:9; Římanům 5:8; Izajáš 9:1

Bůh, který je Láska, to viděl. Viděl, že člověk selhal a selhává a nedokáže sám sebe vysvobodit a proto učinil veliké rozhodnutí. Neodvrátil se od nás. Stále jsme jeho přátelé a jak je psáno: Jan 15,13. Právě toto Bůh udělal.

d) Ježíš, Bůh – Syn

Dětem, které neznají Ježíšův příběh je třeba jej představit. Považuji za důležité zdůraznit jeho svobodné rozhodnutí načas se odloučit od Otce a jeho slávy, přijmout břemeno lidství a také to, že toto rozhodnutí nebylo náhlé ani vynucené. Jeho smrt byla v plánu a byla předpovězena. Jeho život byl plný odvahy, Ježíš byl ohromná osobnost i jako člověk, žil životem bez limitů v lásce, zažil strach a bolest, ale nic z toho nezpůsobilo menší lásku k člověku. (Filipským 2:6-11).

e) Co jeho smrt znamená

➤ **Zastoupení** (2 Korintským 5:14)

To my jsme propadli hříchu. Pro nás platí, že mzdou hříchu je smrt, ale Ježíš zemřel za nás. Záměrně se nechal zabít a tím nám získal život.

➤ **Smíření** (Římanům 3:25; 2 Korintským 5:18)

Hřích vložil mezi Boha a nás překážku. Tím, že jsme si žili po svém, jsme se postavili do řad nepřátel Boha. Bojovali jsme proti němu. Tím, že Ježíš vzal naši zradu na sebe, zajistil smíření, mír.

➤ **Vykoupení** (Efezským 1:7)

Smrt na nás měla nárok. Museli jsme věčně zemřít, protože jsme se dali do služeb Satana, tím, že jsme poslechli jeho hlas a dělali jsme věci které se přiči našemu poslání.

➤ **Spasení** (Efezským 2:9; Filipským 1:28)

Spasení znamená záchranu. Bůh zemřel za nás, smířil nás se sebou a vykoupil z moci hříchu. Tím nám otevřel cestu k životu.

➔ **Co máme udělat?**

Jan 1:12; Matouš 7:13; Jan 14:6

Vše je připraveno, cesta je otevřena. Bůh už není naším nepřítelem, můžeme opustit svou samotu a vydat se zpátky k svému cíli. Zbývají dvě věci: Zastavit se (přiznat hřích a uznat, že je špatný) a otočit se čelem k Bohu.

STRUČNÝ SOUHRN

Bůh je Láska a miluje každého člověka více než si kdokoli dovede představit. On má tu největší lásku a dokázal to tím, že za nás zemřel. Nečekal až se polepšíme, ale sám se za nás obětoval. Nyní je na každém člověku zda přijme spasení. Bůh je připraven každého přijmout, nikoho neodmítne, nikdo není příliš hříšný. Každý má cestu otevřenou, záleží tedy na každém zda přijme, je to jeho zodpovědnost a také jeho svoboda.

DOKONALÝ OTEC

Je to již docela dávno, co psychologové načrtli tzv. trojúhelník potřeb. Jsou v něm seřazeny potřeby člověka hierarchicky podle naléhavosti. Postupuje se od základny a vždy nenaplnění nějaké potřeby člověka trápí teprve ve chvíli kdy je naplněna potřeba nižší. Tyto potřeby jsou: Fyzické potřeby (jídlo, pití...) → bezpečí → láska → sounáležitost → identita → smysl života.

Žijeme v míru a jsme relativně dobře zabezpečeni, to stačí k tomu, aby nás trápily následující potřeby. Žijeme v době spěchu, době bez rituálů, společenských pravidel a jistot, bez návaznosti na minulost a bez výhledu do budoucnosti. A co my, křesťané? Žijeme ve splečnství lásky a v jednotě, jsme si vědomi širšího kontextu do kterého patříme, stojíme v řadách „Božích bojovníků“ a je smyslem našeho života Ježíš? Můžeme tvrdit: „Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus.“?

Proč se tolik lidí přidává k různým sociálně-patologickým skupinám? Co mají tyto party, gangy, sekty... více, co nabízejí více než vědomí sounáležitosti, pevně stanovené místo a společný cíl? Že láska v nich je pouze iluze? To vědí oni sami nejlépe, ale je to to nejlepší co je dostupné.

Myslím, že jsme se do značné míry dostali do situace zákoníků a farizeů v době Ježíše Krista. Usilujeme žít zbožným životem, vyučujeme pravidla, vedeme k poslušnosti a znalosti zákona, ale nějak se nám vytrácí smysl. Děláme věci proto, že se tak dělat mají, proto, že nás to tak rodiče naučili. Nemáme ale nic co dává život. (Zjevení 2:2-5)

OBSAH ZVĚSTI

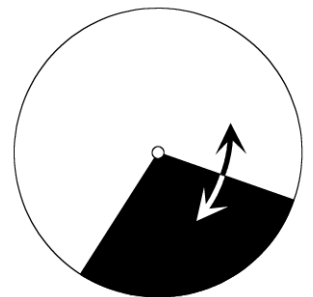
a) Ježíš Kristus vstal z mrtvých

- On je skutečně Bůh – Syn (Římanům 1:4)
- Jeho ukřižování bylo dostačující (Skutky 4,10-12)
- Ježíš Kristus přemohl hřích (Římanům 6:9-11), satana (Židům 2:14) a smrt (1. Korintským 15:54)
- On nás může zachránit úplně (Židům 7:25)
- Je Pán a každý se před ním jednou skloní (Filipským 2:9-11)

b) On dává nové srdce

Jeremjáš 17:9; Ezechiel 36:26

Je pravda, že srdce každého člověka už od narození se dá přirovnat ke dvěma kruhům. První je bílý, ten tam vložil Stvořitel jako svůj obraz. Druhý je černý, to je důsledek dědičného hříchu a lidského pádu. Tyto kruhy jsou neoddělitelně spojeny uprostřed. Prolínají se a proto může být navrchu vidět někdy více, někdy méně černé, ale vždy, pokud by se někdo podíval na druhou stranu, poměr by tam byl opačný. Člověk tedy není úplně špatný, ale také ne úplně dobrý a není v jeho silách toto jakkoli změnit. Může pouze ovlivnit co bude vidět vpředu.

Bůh však těm, kteří v něho uvěří slibuje nové srdce. Bůh nemění jen zdánlivě, on nám daruje zcela nové srdce, to půjde přirovnat k jedinému čistému bílému kruhu.

c) Pravda o člověku

Jan 1:12; 1 Petřův 2:9; 1 Janův 3:2

Co tedy platí o člověku, který přijal Ježíše a věří v jeho jméno? Je stále hříšný, je jeho srdce nevyléčitelné? Ne! Ta změna, kterou udělá Bůh se týká samého nitra člověka, toho co člověk je. Nová pravda o člověku, který přijal Ježíše je: Čistý! Ano, všechno to zlé, to už není on. Stal se Božím milovaným dítětem, má svou identitu. Patří do velké rodiny křesťanů. Dostal znovu své poslání, osobní úkol, který je smyslem jeho života. Navíc jednoho dne dostane své pravé jméno, které mu již nikdo nevezme ani nepošpiní (Zjevení 2:17b).

d) A jak to že stále hřeší?

Římanům 7:15 – 8:10

Apoštol Pavel to vidí zcela radikálně. Hřeší někdo kdo patří Kristu? Ne, protože má nové srdce od Boha a nemůže hřešit! Protože však dříve hřešil, zůstává stále v těle které podléhá smrti a toto tělo, tento starý člověk, jej přemohl. Tato porážka může být děsivá a může se zdát, že tento člověk je horší než někdo kdo nikdy Bohu nevěřil, ale stále zůstává pouze porážkou člověka který patří Bohu. Člověka spravedlivého, svatého. Toto dává Bůh těm kdo uvěří v Ježíše, nové srdce.

→ Jak tento dar získat?

Efezským 2:9; Skutky 3:19

(Jan 15:13) Bůh nás tak miloval, že Ježíš za nás dal svůj život, tím otevřel cestu k sobě, jediné co musí nyní člověk udělat je *obrátit se*. Člověk jde špatným směrem *ἀμαρτία*, míjí cíl. Nejde však o to začít chodit na jiná místa, změnit je třeba způsob myšlení. Jak se něco takového stane?

- Přiznej se, že jdeš špatným směrem, nežiješ podle Božích plánů, tvůj život neřídí láska, ale sobeckost a strach.
- Pros o odpuštění toho proti komu jsi zhřešil – Boha. (1 Janův 1:9)
- Vzdej Bohu čest jako králi. Uznej Ježíše jako svého vládce, toho kdo od nynějška povede tvůj život. Slib Bohu poslušnost a přijmi jej, aby přebýval v tobě, aby tam byl a mohl tě měnit.
- Poděkuj za nový dar a věř, že nyní jsi dostal nové srdce a jsi nový člověk. Patříš nyní Bohu, jsi jeho dítě a proto se podvol jeho výchově, přijmi jej jako průvodce na každý den a projev mu lásku, neboť se stal tvým nebeským, dokonalým Otcem, který tě už od narození bezmezně miloval.

→ Už jsi Ježíšův, ale vzdálil ses mu?

Izajáš 1:18-20; Jóel 2:13

Už jsi někdy dříve přijal Ježíše, ale životní boje, tlaky a prohry tě odvedly na špatnou cestu? (Žalmy 103:8-14) Můžeš znovu prosit o odpuštění. Ale pamatuj, Bohu ses nikdy neztratil, ani nevzal zpět svůj dar, tvé nové srdce, jsi Boží a proto se navrať ke svému Otci. Vzdej znovu a každý den opět Bohu čest jako králi a projev mu svou lásku jako dokonalému Otci bez jediné chybičky.

PŘÍLOHA – DĚTI PO OBRÁCENÍ

(podle „Efektivní vyučování dětí“ od Dětské misie)

Pouvažujte kolik lásky a odevzdané péče vkládají rodiče do svého nově narozeného děťátka. Dítě je na nich zcela závislé. Pokud svoje povinnosti zanedbávají, dítě bude vážně fyzicky a citově poznamenáno. Může dokonce zemřít.

Co duchovní miminka? Často jsou děti, které byly znovuzrozeny, zanedbávány, přehlíženy. Učitelé se radují z toho, že je vedli ke Spasiteli, ale selhávají v tom, že nevidí tuto obrovskou odpovědnost nyní pečovat o tyto miminka. Dítě je v Boží rodině. Pán je jeho nebeský Otec, ale my nejsme zbaveni „rodičovských“ povinností. Zvažte, jak se Pavel díval na Timotea. (1. Tim. 1,2 – Timoteovi, vlastnímu synu ve víře... ; 2. Tim. 1,2-5 – Timoteovi, milovanému synu... ..když na tebe *neustále myslím ve svých modlitbách* ve dne v noci.)

a) Mít správný postoj

Přijměte dítě jako věřícího. Hledejte známky duchovních změn. Měla by zde být touha po modlitbě, čtení z Bible, ke svědectví a chození do vyučování. Postupně se bude měnit i v chování. Buďte trpěliví a pamatujte, že je stále dítě. *Pomozte mu v prvních krocích* v duchovním růstu. Dítě potřebuje ochranu, lásku, duchovní potravu, vyučování a vedení. *Buďte mu k dispozici* a osobně si s ním promluvte.

b) Problém pokušení a hříchu

Satan ho bude pokoušet. A proto ho učte, že:

- Kristus v něm je silnější než satan (1. Janův 4:4).
- P.J.K. Prošel pokušením, ale nikdy nezhřešil. On má schopnost pomoci, když je dítě pokoušeno (Židům 2:18; 4,15-16).
- Může si přivlastnit Boží zaslíbení pro vítězství nad pokušením (1. Kor. 10,13).
- Pokud zhřeší, jeho přátelství s Bohem je poničeno, ale Bůh čeká, aby mu odpustil (1. Janův 1:9).

c) Problémy s pochybnostmi

Satan útočí na věřící pochybnostmi a tak ho vyučujte, že:

- Bůh je ten, který zaslíbil spasení (Jan 1:12).
- Může se spolehnout na Boží sliby. Bůh je věrný (Jan 3:16; 3:36; Řím. 8:35-39)

POZNÁMKY

Použitá literatura aneb na co se v případě zájmu můžete podívat:

- Silní a slabí, Paul Tournier
- Skutečná změna je možná, jestliže začneme uvnitř, Larry Crabb
- Pozor! Srdce muže, John Eldredge
- Úchvatná!, John Eldredge
- Cestou touhy, John Eldredge
- Kristův kříž, John R. W. Scott
- Úvod do etiky, Arno Anzenbacher

VÝVOJOVÁ STADIA

Dříve než k dětem budeme přistupovat, je dobré si uvědomit jak některé věci prožívají. Myslím, že člověk který déle pracuje s dětmi by toto dokázal také napsat, když je to ale takto v tabulce, shledal jsem užitečným občas nahlédnout a znovu si uvědomit – „no jasně, vždyť jsem to říkal.“

	Stádium 2 - Události	Stádium 3 - Vztahy
věk	6-14 let	12-20 let
logika	Uvažování ve vztahu příčina a důsledek.	Abstrakce, teorie. Co za tím stojí?
morální úsudky	Spravedlnost. Když to může on, tak já taky. Doma to děláme takto - tak je to správné.	Co ode mě očekávají lidé. Jak to děláme v mé skupině.
vztahy	Co jsem s kým prožil, co jsme spolu dělali. MY co jsme dělali tohle a MY co spolu chodíme do třídy, MY co se zajímáme o tamto. Důležitý fyzický a oční kontakt.	Velmi mě zajímá, co si o mě myslíš. Přátele si vybírá podle toho jak to cítí. Bojí se nepřijetí, nebo že se ztrapní. Svoji hodnotu odvozují od svých vztahů.
autority	Pozice (rodič, učitel) Něco jsme spolu prožili? Věřím ti.	Máš mě rád? Jsi můj kamarád? Chci ti být podobný.
prožívání	Prožívání na základě událostí. Důležité jsou pro ně nevšední zážitky a lidé s kterými je prožili. Chtějí zažít něco zajímavého co nikdo jiný nedělal a na co můžou vzpomínat (dobrodružství) Pravdu přijímají podle toho, co si vyzkoušeli a co funguje, nebo na základě podobnosti – ilustrace, konkrétnost a názornost jsou důležité.	Nejdůležitější jsou vztahy. Většinu času věnují kamarádům, svoji hodnotu odvozují od mínění druhých. Záleží jim na tom co se o nich říká. Rozhodují se podle toho jak to cítí, váží si upřímnosti přijetí a otevřenosti. Mají vzory ke kterým vzhlíží. Pravdu přijímají jen od toho kdo „je jejich“, kdo k nim patří.
jak motivovat	Dělat společně s ním nějaké zajímavé věci. <i>Něco zvláštního s ním prožít.</i> Motivuje ho aktivita, <i>praktická a konkrétní aplikace</i> , úkol. Vzor v tvém chování. Bibličtí hrdinové. Povzbuzování při pokroku.	Být jeho přítelem, <i>naslouchat mu</i> zajímat se o něho, trávit s ním svůj čas. Budovat důvěru, mluvit s ním o něm, ale i o sobě (svěřit se). <i>Věřit mu.</i> Jestliže budeš jeho kamarád, tak bude velkou motivací tvé uznání. Vyučování které pomůže s jeho vztahy. <i>Zdůraznění Ježíše jako přítele.</i> Tvá důvěra.
oblíbené aktivity	Výjimečné <i>zážitky</i> , dobrodružné hry s <i>prvkem nebezpečí</i> . Nadšení, tvořivost. Možnost fyzického pevného kontaktu. Velkolepé projekty.	Zábavné nezávazné legrace. Povídání si (mezi čtyřma očima). <i>Dlouhé večery</i> (u táboráku) při kterých je možné <i>se otevřít a mluvit</i> o problémech. (odděleně kluci a holky) Seznamování s novými lidmi.

Obecně lidé mají nejnižší toleranci vůči lidem ze stádia, které právě opustili.

VIZE

Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Sijónu hlásá: „Tvůj Bůh kraluje!“ (Izajáš 52:7) Věřím, že tento verš je pro nás velmi aktuální. Kdykoli se rozhlédnu kolem, vidím bolesti, ztráty a úpadek. Zmatek. Někdy mám pocit, jako bych se ocitl uprostřed budovy určené k demolici. Bortí se tradiční hodnoty, rodiny, vztahy, křesťanské organizace a služby. Někdy nezůstává stát kámen na kameni. Všude kolem zkáza a zánik. Kde vzniká něco nového? Kde je pokoj? Kde je Bůh?

Jak zčernalo zlato,
změnil se jasný zlatý třpyt!
Kde je tvá dcera táto?
Kde je matko tvůj syn?

Svaté kameny leží rozmetány!
Po nárožích všech ulic, hasnou,
a ztrácejí se zbytky slávy,
v jejich ruinách se usídlili červi.

Sutiny místo katedrál,
špína na místě posvěcení!
Kde je panna tvůj král?
Kde tvá koruna, ó stvoření?

A mezitím již po horách přichází Duch, který hlásá: „Tvůj Bůh kraluje!“. Je to podobné jako když stavaři strhnou špatnou zeď, ale pak neodejdou od svého díla, nýbrž vezmou staré cihly a z nich postaví novou přímou a krásnou stavbu.

Zahod'te kameny,
postavte chrám,
v srdcích jež znaveně,
doutnají nám,

zvedněte brány,
otevřete dveře,
srovnejte cesty
a porazte keře,

Kristus král přichází,
oblohou zní,
ať poklekne každý,
kdo už to ví,

v modlitbě tiché,
mírně pokořené,
nechejme dveře,
srdce otevřené.

PRÁCE S TEXTEM

Tento text není určený pro přímé tlumočení dětem, má za účel sloužit jako pomůcka pro přípravu vedoucího a také jako zajištění návaznosti jednotlivých dní. Každý den obsahuje úvod ve kterém jsem se pokusil nastínit výchozí bod dalšího uvažování, následují pak jednotlivé body značené písmeny – to je hlavní osnova. Po každém z těchto bodů následuje výčet Biblických odkazů, v dalším textu se často předpokládá, že byly přečteny. Při přípravě je tedy nutné mít po ruce Bibli. Doporučuji se také podívat na kontext jednotlivých veršů a přemýšlet právě nad nimi, protože pouze boží slovo je jako oheň, jako kladivo tříštící skálu (Jeremjáš 23:29). Nakonec odstavec uvozený šipkou odkazuje na vyvrcholení a také závěr, zkrátka to proč bylo nutné vše předchozí. Pokud je stručný souhrn, pokusil jsem se v něm znovu jinými slovy vyjádřit hlavní myšlenky dne.

Odvažujeme se to říci (*udělat*), protože důvěřujeme v Boha skrze Krista. Ne že bychom mohli tuto způsobilost přičítat sami sobě na základě toho, co je v nás; **naše způsobilost je od Boha**, který nás učinil způsobilými sloužit nové smlouvě, jež není založena na liteře, nýbrž na Duchu. Litera zabíjí, ale Duch dává život. (2 Korintským 3:4)